

**הכי גרס רבינו תם אם עון פיגול הוא נושא הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון נותר
הרי כבר נאמר לא ירצה – This is how the ר"ת reads the text:**

OVERVIEW

There are two פסוקים in the תורה regarding פגול. One is in פרשת צו which reads; ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה והנפש (פסוק the long) קרא אריכא¹. This is referred to as the second is in פרשת קדושים which reads; ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה. קרא זוטא². This is referred to as רש"י regarding the text, as to which of the phrases לא ירצה and לא יחשב refer respectively to פיגול and נותר.³

**דהכי איתא במסקנא בהדיא בפרק ב' דזבחים דדריש תרוייהו מחד קרא אריכא⁴ דפרשת צו -
For this is how it is explicitly stated in the second פרק of מסכת זבחים that we
derive both (חוץ לזמנו and חוץ למקומו) from the one long פסוק in פרשת צו –**

clarifies the details:

**ורשיה דקרא דכתיב ביום השלישי⁵ מוקי למחשב לאוכלו חוץ לזמנו -
And the beginning of the פסוק where it states לא ירצה, the גמרא
establishes that part of the פסוק to a thought of eating the חוץ לזמנו
וסיפא במחשב לאוכלו חוץ למקומו -**

**And the end of the פסוק which states, לא יחשב לו פיגול יהיה, is discussing where he
thinks to eat it חוץ למקומו.**

**ובתורת כהנים אהאי קרא דצו⁶ איתא האי גירסא –
And in this is how the text reads there. פרשת צו of פסוק תו"כ and תו"כ
ורש"י הגיה איפכא⁷ על פי תורת כהנים דפרשת קדושים⁸ דהתם ודאי דריש מקרא זוטא -**

¹ ויקרא ז, יח.

² ויקרא יט, ז.

³ In this context פגול refers to a forbidden thought of eating the חוץ למקומו (not in its proper place, whether it is in the עזרה or in (ירושלים) and נותר refers to the forbidden thought of eating the חוץ לזמנו (after its proscribed time whether it is ליום ולילה or אחד). (לב' ימים ולילה אחד).

⁴ See 'Overview'.

⁵ No קרבן may be eaten on the third day; therefore it is logical that the phrase לא ירצה is discussing במחשב (פסוקים other) (אסור נותר) (which is the 'real' חוץ לזמנו) [Actually eating it חוץ לזמנו].

⁶ See תו"כ דיבורא דנדבה פ"ד ה"ט who refers this to יפה עינים.

⁷ The גירסא according to רש"י is how it is stated in our texts; ואם עון נותר הרי כבר נאמר, לא יחשב.

⁸ פ"א ה"ד.

However, רש"י who amended the text in the reverse, follows according to the חוץ למקומו of תו"כ where certainly there the פרשת קדושים derives from the small - פסוק

ואותה ברייתא נשנית לפי מה שרצה הגמרא בזבחים בתחלה -

But that ברייתא was taught according to what the גמרא originally wanted it
- מסכת זבחים

ללמוד חוץ למקומו מקרא זוטא דקדושים⁹ -

To derive χ from the small χ of χ .

תוספות comments:

ולכל הפירושים קצת קשה אמאי נקט עון פיגול ברישא:¹⁰

However according to all interpretation there is a difficulty why the גמרא mentions עון פיגול first, when the פסוק mentions עון נותר first! תוספות here does not answer this question.¹¹

SUMMARY

The two גירסות of רש"י and תוספות correspond to the הו"א (which is גירסת רש"י) and the מסכת זבחים in מסקנא (גירסת תוס').

THINKING IT OVER

פיגול generally refers to מחשב חוץ לזמנו (for which there is כרת if the בשר is eaten), but not for מחשב חוץ למקומו (for which there is no כרת). Why does the גמרא here refer to מחשב חוץ למקומו as פיגול?

ואם פסוק states חוץ לזמנו (even though the פסוק cannot be referring to קדושים in פסוק initially argued גמרא ⁹ ואם האכל יאכל וגו' (where it states also חוץ לזמנו from פרשת צו), since we know (האכל יאכל ביום השלישי פיגול הוא לא ירצה קדושים in פסוק (אם אינו ענין וכו' through the concept of), therefore we must conclude (ביום השלישי וגו' חוץ למקומו. Therefore the ירצה in פרשת קדושים is referring to חוץ למקומו (which we call פיגול) and the חוץ לזמנו (חוץ לזמנו) (which is נותר פרשת צו in פסוק לא יחשב מסקנא in תוספות argues that according to the חוץ לזמנו and חוץ למקומו are derived from the one פסוק in צו, therefore ירצה לא ירצה or חוץ למקומו or פיגול is לא יחשב and חוץ לזמנו).

¹⁰ According to תוספות the difficulty is greater, since both לא יחשב and פיגול (which [תוספות] is associated with לא ירצה [of פ' פ' לא ירצה] (that פיגול is associated with רש"י), nevertheless the word פיגול is written at the end of the פסוק [קדושים], so why does the גמרא mention פיגול first.

¹¹ See *נותר* (but not the word *פסוק*) who answers that since the word *פיגול* is mentioned in the *פסוק* (but not the word *נותר*) therefore the *גמרא* mentions *פיגול* first. See also *א. תוד"ה* *אם*.